

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028

Temaplan for et helhetlig oppvekstmiljø

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø er en temaplan som gir en tydeligere retning ut fra føringer vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel. Med utgangspunkt i temaplanen vil de enkelte tjenestekområdene i etterkant konkretisere ut tiltak, blant annet gjennom egne handlingsplaner. Alle tiltak rettet mot barn og unges oppvekstmiljø skal være forankret i føringer og retninger i denne temaplanen.

Denne planen bygger også på en bred lokal medvirkningsprosess, internasjonale føringer gjennom FN's barnekonvensjon og FN's bærekraftsmål og annet relevant kunnskapsgrunnlag, både internasjonalt, nasjonalt og lokalt.

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift (PDF, 26 MB)

Innholdsfortegnelse

1 [Bakgrunn](#)

2 [Mål](#)

3 [Kunnskapsgrunnlag](#)

3.1 [Hensyn til barnets beste](#)

3.2 [FNs bærekraftsmål](#)

3.3 [Nasjonal barnevernsreform](#)

3.4 [Folkehelseprofil og oppvekstprofil](#)

3.5 [Nå-situasjon i kommunen](#)

3.6 [Hverdagsglede og fellesskap](#)

3.7 [Samhandling mellom tjenester](#)

4 [Medvirkningsprosesser](#)

4.1 Barnehage

4.2 Grunnskole

4.3 Videregående skole og studenter

4.4 Folkemøter

5 Tematiske satsningsområder

5.1 Inkluderende oppvekst

5.2 Tidlig innsats

5.3 Kvalitet

5.4 Aktiv fritid

5.5 Medvirkning

5.6 Samhandling mellom tjenestene

5.7 Satsningsområdene illustrert

6 Veien videre

7 Måloppnåelse og evaluering

8 Konklusjon

1 Bakgrunn

Namsos kommune vedtok våren 2020 kommunal planstrategi for perioden 2020–2023. En tverrfaglig temaplan for et helhetlig oppvekstmiljø var en av de overordnede planene som ble vedtatt prioritert. Vedtaket var i tråd med forslag og målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel.

I kommuneplanens samfunnsdel for Namsos kommune 2020–2032 ble det vedtatt langsiktige mål og innsatsområder både for kommunesamfunnet og for kommunen som organisasjon. Kommuneplanen er retningsgivende for kommunens prioriteringer.

Kommuneplanen har seks overordnede tema som er sektorovergripende, og som det skal arbeides etter for å nå vedtatte mål og strategier i planperioden.

Disse seks prioriterte temaene er:

- folkehelse
- klima og miljø
- innovasjon og infrastruktur
- universell utforming
- inkludering og samhandling

I samme plan er det også vedtatt tolv retningsgivende innsatsområder for kommunen. Innsatsområde fire omhandler «Gode oppvekst- og læremiljø» og er førende for alle tjenester og politikkområder. Under dette innsatsområdet vises det også til ulike delmål og strategier for hvordan vi skal nå målene i perioden.

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø er en temaplan som gir en tydeligere retning ut fra føringer vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel. Med utgangspunkt i temaplanen vil de enkelte tjenesteområdene i etterkant konkretisere ut tiltak, blant annet gjennom egne handlingsplaner. Alle tiltak rettet mot barn og unges oppvekstmiljø skal være forankret i føringer og retninger i denne temaplanen.

Denne planen bygger også på en bred lokal medvirkningsprosess, internasjonale føringer gjennom FN's barnekonvensjon og FN's bærekraftsmål og annet relevant kunnskapsgrunnlag, både internasjonalt, nasjonalt og lokalt.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

2 Mål

Overordnet mål

Alle barn og unge i kommunen skal ha gode oppvekst- og læringsmiljø, og at denne temaplanen gir tydelige føringer for hvilke satsninger ansatte i kommunen skal legge til grunn for å lykkes med det.

Det er også et mål at planen ser barn og unges oppvekst som en helhet som varer fra før fødsel og til voksen, og i et heldøgns perspektiv. Dette for å sikre helhet og sammenheng mellom arenaene barn og unge er i, både hjemme, på barnehage, i skole, i hjelpetjenester og i fritiden.

Målgruppen for planen er barn og unge. Barn og unge defineres oftest som personer under 18 år som er myndighetsalder. Dette gjelder både etter norsk lov og FNs konvensjon om barns rettigheter. Samtidig kan mange ha behov for hjelp og støtte også etter fylte 18 år. Det kan være videregående elever som har fylt 18 år, studenter og/eller ungdommer mellom 18 og 25 år som mottar tiltak fra barneverntjenesten. Barn og unge defineres i denne planen derfor ikke innenfor en eksakt aldersgruppe.

Planen tar utgangspunkt i helsefremmende faktorer der vi kan gjøre mye gjennom forebyggende tiltak og tilbud for å fremme god livskvalitet for alle.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

3 Kunnskapsgrunnlag

3.1 Hensyn til barnets beste

FN's barnekonvensjon artikkel 3 nummer 1, og Grunnloven § 104 viser til at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som omhandler barn og unge. Med det menes det at hensynet til barnets beste ikke bare er ett av flere momenter i en helhetsvurdering, men at det skal ha stor vekt.

3.2 FNs bærekraftsmål

FN's bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene skal legges til grunn for all kommunal planlegging og sikre en helhetlig tilnærming til bærekraft både miljømessig, sosialt og økonomisk.

Det er totalt 17 bærekraftsmål, og i kommuneplanens samfunnsdel er hvert av disse bærekraftsmålene nærmere omtalt.

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø skal bidra til å nå FNs bærekraftsmål. I denne planen er det spesielt fem bærekraftsmål som er relevante.

Bærekraftsmål 3: God helse og livskvalitet

Bærekraftsmålet skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, og samsvarer godt med kommuneplanens mål om gode oppvekst- og læremiljø.

Et av delmålene under dette bærekraftsmålet er å redusere dødelighet som følge av ikke smittsomme sykdommer gjennom å forebygge og behandle, og fremme psykisk helse og livskvalitet. Dette inkluderer å øke andelen barn og unge som er fysisk aktiv daglig og god tilgang til profesjonell psykisk hjelp.

Et annet relevant delmål under dette bærekraftsmålet er å styrke forebygging og behandling av rusmiddelmisbruk.

Bærekraftsmål 4: God utdanning

Dette bærekraftsmålet skal sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle. Relevante delmål her er å sikre at alle jenter og gutter fullfører grunnskole og videregående opplæring av høy kvalitet og med relevant og reelt læringsutbytte. God tidlig utvikling og omsorg og tilgang til førskole er et annet delmål.

Bærekraftsmål 10: Mindre ulikhet

Dette bærekraftsmålet skal redusere ulikhet i og mellom land. Dette gjelder sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

Det handler også om å sikre like muligheter og redusere forskjeller i levekår.

Bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Dette bærekraftsmålet handler om å gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

Et av delmålene handler om å sikre tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger. Dette inkluderer å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet, eksempelvis barnefamilier med lavinntekt, og bostedsløse.

Et annet delmål handler om å styrke muligheten for en deltakende, integrert og bærekraftig samfunnsplanlegging.

Bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling.

Et av delmålene legger vekt på å stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og det private, som bygger på erfaringer og ressursstrategier

Disse fem bærekraftsmålene er alle avgjørende for at barn og unge skal kunne ha gode oppvekst- og læringsmiljø. Målene viser til helsefremmende faktorer som er viktig for god livskvalitet.

3.3 Nasjonal barnevernsreform

01.01.2022 trådte ny barnevernsreform i kraft.

Barnevernsreformen gir mer ansvar til kommunene, og har som mål at hjelpen til barn og familier skal bli bedre tilpasset deres behov. Barnevernsreformen er først og fremst ment å gi et bedre barnevern.

Reformen skal samtidig bidra til å styrke det forebyggende arbeidet og tidlig innsats i kommunene. Reformen påvirker derfor alle tjenester, men spesielt oppvekst, og er derfor også ofte kalt oppvekstreformen. Med reformen ble det også innført et lovfestet krav til kommunene om å ha en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer.

3.4 Folkehelseprofil og oppvekstprofil

Folkehelseinstituttet (FHI) utarbeider årlige folkehelse- og oppvekstprofiler for den enkelte kommune.

Folkehelseprofilen

Profilen gir en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og områder som påvirker den.

[Folkehelseprofilen 2023 \(PDF, 2 MB\)](#)

Oppvekstprofilen

Profilen gir en mer spisset oversikt over aktuelle områder knyttet til oppvekst.

[Oppvekstprofilen 2023 \(PDF, 2 MB\)](#)

Profilene eller barometrene sammenligner nøkkeltall for kommunen opp mot landsgjennomsnittet. I Namsos kommune har vi de siste årene ligget dårligere an enn landet som helhet på mange indikatorer som berører barn og unge.

- andel barn av enslige forsørgere
- andel barn med barnevernstiltak
- andel voksne i alderen 30-39 år med videregående skole eller høyere utdanning
- mestringsnivå i lesing og regning i 5. trinn
- antallet ungdom som er med i fritidsaktivitet
- trivsel på skolen 7. og 10. trinn
- andel 17 -åringer med overvekt og fedme

I oppvekstprofilen kommer det frem at en størreandel av ungdomsskoleelevene i kommunen er mindre fornøyd med lokalmiljøet og treffsteder der, enn hva ungdom er på landsbasis. I Norge er andelen unge som svarer de er fornøyde med treffstedene i kommunen på 46 prosent, mens det i Namsos kommune er 34 prosent.

De to profilene gir et bilde av områder som er viktig for å sikre barn og unge et enda bedre oppvekstmiljø.

3.5 Nå-situasjon i kommunen

Folkehelseprofil og Oppvekstprofil gir gode indikasjoner på mange områder som påvirker barn og unge i kommunen vår. Det finnes også andre kilder til kunnskap om dagens situasjon.

Fra kommunens oversiktsdokument, som behandles politisk i juni 2023 under temaet oppvekst og boforhold, vet vi at en av ti unge står utenfor arbeid, utdanning eller opplæring. Andelen barn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt og/eller barnefattigdom er økende og på 12,1 prosent. Det er også flere unge som mottar sosialhjelp fra NAV.

I samme dokument vises det til at det er færre ungdommer i Namsos som er svært fornøyd med egen helse, sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Ungdomsrådet i kommunen har også uttrykt bekymring for ungdomsmiljøet i kommunen, og da spesielt i sentrumsområdene. De gir uttrykk for et tøft miljø med et betydelig innslag av rus og vold. Namsos kommune har de senere årene også hatt flere utfordrende enkeltsaker knyttet til mobbing og ekskludering.

Selv om det er mange områder som gir bekymring for oppvekstmiljøet til barn og unge kommunen, er det også mye som er bra. Det er god kompetanse i de ulike tjenestoområdene og mange barn og unge er fornøyde med oppvekstmiljøet.

3.6 Hverdagsgledens fem

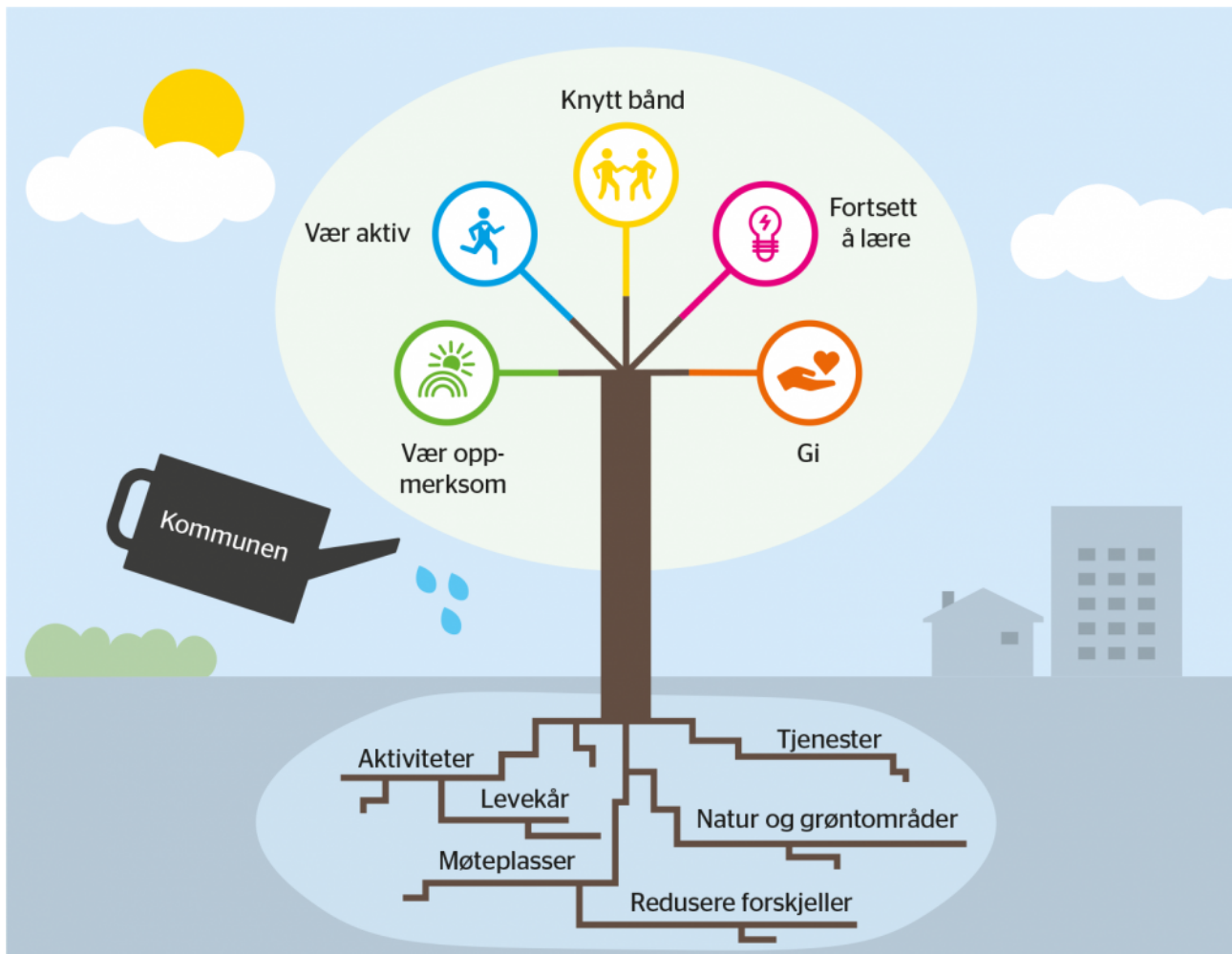
God livskvalitet er viktig. Det fremmer helse, sunne levevaner og styrker motstandskraften i møte med belastninger i livet.

Livskvalitet omfatter objektive faktorer som for eksempel økonomi, boforhold og deltakelse og subjektive faktorer som opplevelse av trygghet, fellesskap, utvikling og påvirkningsmuligheter.

FHI lanserte i folkehelseprofilen for 2022 «Hverdagsgledens fem» som er forskningsbaserte grep for bedre psykisk helse.

Hverdagsgledens fem kan ses på som den psykiske helsens «fem om dagen» og består av å knytte bånd, være fysisk aktiv, fortsette å lære, være oppmerksomt til stede og å gi til andre. Grepene er universelle, det vil si at de er gjeldende uavhengig av alder, kjønn, bakgrunn og kultur.

Alle de fem områdene er derfor vesentlig for et best mulig oppvekstmiljø. Motsatt kan stress redusere livskvalitet, spesielt om det varer over tid. Fellesskap og positive opplevelser virker beskyttende mot stressbelastninger som for eksempel dårlig oppvekstforhold, traumer og utenforskap.

Kilde: Folkehelseinstituttet

3.7 Samhandling mellom tjenester

Et godt samarbeid mellom og i tjenestene er viktig for å kunne gi best mulig tilbud til barn og unge. Det er bra forebygging generelt, men også avgjørende i saker hvor barn og unge har behov for sammensatte tjenester. Noen kan ha behov for tverrfaglig oppfølging fra flere allerede fra før fødsel, andre kan få behov senere.

For å styrke oppfølgingen av barn og unge ble det i 2022 innført endringer i 14 velferdslover som viser til plikten til å samarbeide og samordne tjenester. Det ble samtidig vedtatt bestemmelser om rett til barnekoordinator og individuell plan.

De 14 velferdslovene er

- [helse- og omsorgstjenesten](#)
- [barnevernsloven](#)
- [barnehageloven](#)
- [opplæringsloven](#)
- [NAV-loven](#)

- [spesialisthelsetjenesteloven](#)
- [pasient- og brukerrettighetsloven](#)
- [sosialtjenesteloven](#)
- [integreringsloven](#)
- [privatskoleloven](#)
- [familievernkontorloven](#)
- [tannhelsetjenesteloven](#)
- [psykisk helsevernloven](#)
- [krisesenterloven](#)

Stortingsmelding 6 (2019-2020) – «tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» viser også til behovet for et tettere samarbeid for å sikre inkluderende og trygge barnehager og skoler og peker spesielt på støttetjenestene pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og helsestasjon og skolehelsetjenesten for å sikre bedre samordning og helhetlige og koordinerte tjenester til barn og unges beste.

[Stortingsmelding 6 \(2019-2020\) – «tett på – tidlig innsats og inkluderende](#)

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

4 Medvirkningsprosesser

Parallelt med planarbeidet for denne planen har planprosess for kulturplan – temaplan for kultur, idrett og frivillighet og kommuneplanens arealdel pågått. De tre planene har våren 2023 hatt en felles medvirkningsprosess med ulike metoder tilpasset ulike aldersgrupper i kommunen.

I medvirkningsprosessene har det vært viktig å få innspill på hva som er bra i dag, hva som kan bli bedre og hva innbyggerne/sambyggerne kan bidra med. Metodene har variert fra intervju, utvalgte spørsmål, spørreundersøkelser, workshops og folkemøter. I tillegg har det også vært mulighet til å sende inn digitale innspill.

[Rapporter fra medvirkningsprosesser våre 2023](#)

4.1 Barnehage

For barna i barnehagealder er det spesielt tre temaer som går igjen gjennom medvirkningsprosessen. Det ene er relasjoner og sosiale aktiviteter, det andre er lek og bevegelser inne og ute, og det tredje et fantasifullt, sanselig og estetisk blikk på verden

Når det gjelder relasjoner og sosiale aktiviteter uttrykker barna at familie, slekt, venner og kjæledyr er viktige for å ha det bra. De uttrykte glede over å gjøre ting sammen og lage felles opplevelser. Sosiale møteplasser som inviterer til lek og kreativitet går igjen som et ønske. Dette gjenspeiles også i temaet lek. Barna ønsker å ha gode og varierte muligheter for lek og bevegelse og kroppslig utfoldelse ute i naturen, i nærheten hvor de bor, og i bykjernen.

Lekeparker og lekeplasser med varierte tilbud og apparater er ønsker som går igjen. Bibliotek nevnes også, det gjør også ønsket om et badeanlegg med vannsklier som bidrar til lek og moro.

Når det gjelder den mer kreative og sanselige er det mye regnbuer som går igjen i denne aldersgruppen, mens monstre og troll betegner det skumle og farlige.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

4.2 Grunnskole

For barna i grunnskolealder var medvirkningsprosessene noe ulikt mellom klassene.

- 1. og 2. klasse leverte samlet stikkordsliste på bakgrunn av aktuelle spørsmål.
- 3.–10. hadde digital undersøkelse.
- 7. klassetrinn hadde i tillegg til undersøkelsen en workshop i regi Ungt Entreprenørskap hvor de jobbet i grupper og utarbeidet skisser for områder de ønsker å forbedre i kommunen.

1.–2. trinn

De yngste elevene svarer at det er viktig å ha det morsomt i fagene på skolen, å lære, leke både ute og inne, ha gode venner, trygghet, ha det bra, kosekrok med bøker og leker, og å ha ulike aktiviteter å gjøre både på skolen og i fritiden for å nevne noe. Det nevnes både organiserte og uorganiserte aktiviteter.

Nære relasjoner som å leke med venner, være med familie og kjæledyr går igjen som ting de liker å gjøre på fritiden. Skolefritidsordningen (SFO) blir også som veldig positivt av flere. Det samme med kunst- og håndverk. Biblioteket trekkes også frem av flere.

Når det gjelder hjemplassen sin er det venner, muligheten for å bo landlig til, å ha naturen nært, å kunne sykle hvor man vil, det å bo nært venner og aktivitetstilbud som av mange beskrives som det mest positive. Det å bo nært skolen beskrives også som viktig for mange. Mange ulike aktivitetstilbud ramses opp på spørsmål om hva som er det beste med hjemplassen i dag. Aktivitetene varierer fra hvor skolene er.

3.–6. trinn

Mye er sammenfallende også her på hva som er viktig for å ha det bra. Det å ha venner, godt miljø, noen å leke med, at alle er snille med hverandre er innspill som går igjen. Flinke lærere, at det er stille, å ha det gøy, være trygg og at ingen krangler, å leke, artige aktiviteter er andre tema som nevnes.

En del svarer at de ønsker mindre eller ingen lekser. Lærere som lytter, fotballbane og andre konkrete aktiviteter går også igjen, men det er det å ha gode vennerrelasjoner og noen å være med som dominerer.

Nesten 50 prosent av de som svarer synes de har det så bra på skolen at det ikke er noe som trenger å bli bedre.

Av de som ønsker forbedring er det mer lek inn i skolen, mer lek og aktiviteter ut og inn som dominerer. Mer praktisk læring og mer kantine og mindre krangling nevnes også. Kortere skoledager er også nevnt og andre enkeltinnspill som for eksempel tyggegummi på skolen og finere klasserom.

På spørsmål om hva som ønskes av forbedring er det flere lekeapparater i uteområdet og mer lek i klasserommet som dominerer for denne aldersgruppen i tillegg til et godt miljø.

Eksempel på utsagn som beskriver et godt miljø er at ingen mobber, at alle er snille med hverandre og at de får støtte fra lærerne når de mobbes. På spørsmål om hvilke aktiviteter de er med på på fritiden er flertallet med på en eller to aktiviteter, mens en del er med på flere enn to aktiviteter og noen ingen. Hvis de kunne velge fritt svarer de fleste at de ville vært med på enkonkret aktivitet på fritiden.

Flere nevner også det å være med venner og familie. Noen ønsker å være hjemme og spille, enten alene eller med venner eller andre på nett.

På spørsmål om hva denne aldersgruppen kunne ønsket mer av i kommunen er det flest svar på flere lekeplasser, flere badeplasser, skatepark og klatrehall.

7. trinn

I 7. trinn var alle med på workshop, og 66 prosent svarte på den digitale undersøkelsen. I svarene på spørsmålene er det det å ha venner, ha noen å gjøre ting med, at alle er snille med hverandre som dominerer. Det samme gjelder å gjøre aktiviteter og ha tilgang til ulike aktiviteter ute og inne. I denne aldersgruppen er det i

tillegg mer konkret tilbakemeldinger på ønsket om ro i klasserommet, lærere som lytter og er snille og lærere som respekterer elevene. At undervisninger blir spennende og at de får hjelp når de trenger det nevnes også som viktig. I tillegg ser vi at de er opptatt av kvaliteten i læringen, kompetanse til lærerne, ingen forskjellsbehandling og alternative læringsmetoder.

De fleste av de som svarte om lekser ønsket mindre eller ingen lekser. 33 prosent synes at alt er godt nok som det er på skolen.

De aller fleste som er med på aktivitet er med på en eller to. Noen er med på flere enn to og noen ingen.

På spørsmål om hva som er viktigst for at du skal ha det bra på fritiden er det vennskap, gode relasjoner, aktiviteter og det å ha det bra som går igjen. Badeplass og klatrehall står øverst på ønskelisten for hva de ønsker mer av. I tillegg ønsker mange aktivitetshus eller ungdomshus. En av fem ønsker også mer e-sport og Gaming muligheter. Gjennom workshopen kom elevene med mange konkrete nye ideer og forslag til forbedringer i kommunen. Dette ble presentert i form av fysiske modeller og figurer, i Minecraft, på papir eller digitalt.

Felles for de fleste var at de foreslo konkrete aktivitetstilbud rettet mot barn, unge og voksne. Det var blant annet foreslått bybadestrand, klatrehall, oppgradering av Bråten, etablering av flere skibakker og aktivitetspark, gang- og sykkelveier.

8.–10. trinn

På 8.–10. trinn var svarprosenten totalt 53 prosent med overvekt på svar fra 8. trinn. På spørsmål om hva som er viktigst for å ha det bra på skolen er det å ha venner, et godt og trygt skolemiljø uten mobbing, noen å være sammen med og gode lærere det som dominerer. Tillit, respekt og samarbeid med lærerne kommer også frem.

En del innspill gikk på å ha noe å gjøre i friminuttene. Mer fri, mindre lekser, ro i timene, anmerkningsfritt, størrelse på klassene og bra skoleutstyr er også nevnt av enkelte. 30 prosent er fornøyd med skolen sånn som det er.

Også i 8.–10. trinn kommer bedre læringsmiljø opp mye. Det samme med kompetanse til lærerne, mer engasjement, bedre oppfølging og mindre forskjellsbehandling. I tillegg er det mange tilbakemeldinger på bygg og klasserom. Innemiljø, stoler, gymsal, garderober, oppussing og lignende. Mindre lekser og færre regler og flere aktiviteter tilpasset aldersgruppen går også igjen.

Selv om metoder var noe ulike og svardeltakelse også varierte er det mange fellestrekk i svarene både innad i egen klasse, mellom klassetrinnene og fra ulike steder i kommunen.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

4.3 Videregående skole og studenter

Olav Duun videregående skole

Ved Olav Duun ble det gjennomført workshop med elevrådsrepresentanter for å få et innblikk hvordan de opplever situasjonen. De ga tilbakemeldinger om at familie og venner er viktig. I tillegg er elevene glade i å være i aktivitet, og ulike former for friluftsliv topper lista. Mat og drikke er også viktig for at de skal ha det bra.

Samtidig bekymrer de seg for dårlig økonomi og etterlyser bedre tiltak rettet mot psykisk helse. Flere uttrykker også bekymring for ungdomsmiljøet. De har også mange forslag til hvordan skolehverdagen kan bli bedre, og en del etterspør bedre kollektivtransport, spesielt mellom utkantene og byen vår

Universitet Nord

På Universitet Nord ble det gjennomført en digitalundersøkelse. Svarprosenten var på 13 prosent og gir derfor ikke et veldig klart bilde av ønsker og behov og status for denne gruppen.

Av de som svarte går det frem at de trives i Namsos som studentby, men at de savner et bredere fritidstilbud og at det fort kan bli ensomt hvis man ikke er interessert i de fritidstilbud som i dag eksisterer.

4.4 Folkemøter

Det ble til sammen avholdt åtte folkemøter rundt i hele kommunen. Det er mye sammenfallende tilbakemeldingene fra de ulike stedene møtene ble avholdt.

For innspill som går direkte på plan for et helhetlig oppvekstmiljø er det antall møteplasser og flere aktivitetstilbud som går igjen uavhengig av bosted. Det samme er nærhet til skole, og forslag om flere gang- og sykkelveier og gatelys. Bedre transportmuligheter og muligheter for å enkelt kunne delta på ulike aktiviteter går også igjen, spesielt i distriktene.

5 Tematiske satsningsområder

Disse tematiske satsningsområdene gjelder for alle barn og unge i kommunen og skal bidra til helsefremmende aktivitet og tiltak som fremmer trivsel. Satsningsområdene skal også ivareta ansvaret for å oppdage og hjelpe barn og unge som lever med ulike risikofaktorer best mulig og på et tidligst mulig tidspunkt.

Områdene skal gi retning for alle nivåer i organisasjonen. Alle enkelttiltak innenfor enheter, virksomheter eller områder skal være sammenfallende med ett eller flere av satsningsområdene med delmål.

Satsningsområdene er overlappende og påvirker alle oppvekstarenaer til barn og unge: hjem, barnehage, skole, fritid og oppvekstmiljøet ellers.

Kommunen som organisasjon kan ikke være delaktig eller tilstedeværende i alle aktiviteter eller oppvekstarenaer i barn og unges liv.

For å lykkes best mulig med å nå mål og satsningsområder vil vi derfor være avhengig av et godt samarbeid og partnerskap med andre aktører som er viktig for et godt oppvekstmiljø. Dette gjelder både enkeltforeldre, foreldregrupper og offentlige og private aktører.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

5.1 Inkluderende oppvekst

Å være inkludert vil si å høre til og å ha en plass i et fellesskap.

Begrepet inkludering kan også beskrives som tilgang til en gruppes fellesskap, mulighet til å bidra inn i et fellesskap, mulighet til å si sin mening, deltakelse i læringsaktiviteter og deltakelse i sosiale fellesskap.

I et inkluderende fellesskap er mangfold regelen og holdning en viktig ressurs.

Vi lykkes med å gi barn og unge en inkluderende oppvekst ved å

- ha tjenestoområder som igjennom handlingsplaner, gode rutiner og retningslinjer gir et inkluderende fellesskap.
- ha nulltoleranse for utenforskap.
- ha ansatte som er gode rollemodeller – voksne skaper vennskap.
- samarbeide på tvers av tjenestoområder for å fremme inkludering.
- anerkjenne barnets og foreldrenes betydning i arbeidet for et inkluderende fellesskap.
- legge til rette for et Namsos-samfunn der alle opplever å bli inkludert, uavhengig av kjønn, bosted, funksjonsevne, nasjonalitet, bakgrunn og livssituasjon.

5.2 Tidlig innsats

Med tidlig innsats skal vi gi hjelp så tidlig som mulig i barn og unges liv og fortrinnsvis før det blir utfordringer. Tidlig innsats kan også forstås som å gi tidlige hjelp når en utfordring oppstår – uavhengig av alder.

Vi lykkes med tidlig innsats ved å

- utarbeide en forebyggende plan som konkretiserer mål, tiltak, organisering og fordeling av forebyggende jobbing i kommunen.
- jobbe helhetlig og sammen i organisasjonen for å nå felles mål – «laget rundt barnet og familien».
- tilby universelle tilbud og tiltak til foreldre helt fra barnet er i magen.
- ha foreldrestøttende tiltak satt i sammenheng og system gjennom barnets oppvekst.
- benytte arbeidsmetoder som støtter barn, unge og foreldre i å utvikle robusthet og trygghet.
- fremme kunnskap om hva som gir, og bidra til, god fysisk og psykisk helse.
- ha tiltak som er kunnskapsbasert

5.3 Kvalitet

God og riktig kvalitet i tjenestene gir bedre forutsetninger for god måloppnåelse. I arbeidet med et godt, helhetlig oppvekstmiljø vil både kvalitet i strukturer og prosesser være viktige for å lykkes.

Vi lykkes med god og riktig kvalitet i våre tjenester ved å

- ha ansatte med god kompetanse i tjenestene.
- jobbe systematisk med rekruttering og kompetanseheving.
- bidra til at tjenestetilbud og tiltak tilpasses og tilrettelegges ut fra behov.
- utarbeide handlingsplaner som konkretiserer kvalitetsnivå på aktuelle tjenesteområder.
- ta i bruk riktige digitale verktøy ved behov.
- arbeide kunnskapsbasert og bærekraftig i innsatser rettet mot barn og unge.
- ha frihet og tillit til og i tjenestene til å velge metoder innenfor de rammer som gjelder.
- ha gode overganger mellom barnehage og skole, grunnskole og ungdomsskole, ungdomsskole og videregående skole.

5.4 Aktiv fritid

Å være aktiv er viktig for god livskvalitet. Aktiv fritid er bra for den fysiske og psykiske helsen og fremmer inkludering og utvikling.

Vi lykkes med å gi barn og unge en aktiv fritid ved å

- øke antallet møteplasser, kultur- og aktivitetstilbud for barn og unge i kommunen.
- tilby flere tilpassete aktiviteter for alle, uansett kjønn, alder og funksjonsnivå.

- legge til rette for bedre transportmuligheter som gjør deltakelse i aktivitet enklere.
- bidra til flere formelle og uformelle møteplasser i nærheten av hjemstedet/ i hele kommunen.
- Legge til rette for å kunne være med i en organisert aktivitet uavhengig av økonomi, bosted, bakgrunn eller bosituasjon.
- jobbe for at barn og unge ser verdien i, og ønsker å ha, en aktiv fritid.
- legge til rette for et lokalt engasjement
- bruke sosiale medier tilpasset ulike aldersgrupper.
- bedre sammenhengen mellom barnehager, skoler og fritid.
- ha et godt samarbeid og samhandling med lokale lag, foreninger og frivillighet.

5.5 Medvirkning

Et godt oppvekstmiljø er avhengig av medvirkning, samarbeid og samhandling. Barn, unge og deres familiers innspill og synspunkter er avgjørende. Innsatser og samhandling med lag og foreninger er også viktig.

Vi lykkes med god medvirkning fra barn, unge og foreldre ved å

- ha gode rutiner og retningslinjer som sikrer aktiv samhandling både på system – og individnivå.
- utarbeide handlingsplaner som er gjenkjennbar for alle.
- sørge for at medvirkningsprosesser gjenspeiles i praksis.
- skape engasjement og innsatser gjennom frivillighet, lag og foreninger.
- utfordre barn, unge og foreldre til å bidra aktivt i i sitt lokalmiljø

5.6 Samhandling mellom tjenestene

Å jobbe godt sammen er viktig. Samhandling mellom tjenestene er avgjørende for at barn og unge som trenger det får rett hjelp til rett tid. Dette må skje gjennom helhetlige- og koordinerte innsatser uten brudd i oppfølgingen.

Virksomhetsområdene i organisasjonen har besluttet tre samhandlingsregler som legges til grunn ved samhandling internt i organisasjonen. Disse er:

- vi gjør hverandre bedre
- vi forbedrer oss ved å utfordre det bestående
- vi bidrar til fellesskap og skaper helhet

Vi lykkes med god og tidlig samhandling mellom tjenestene ved å

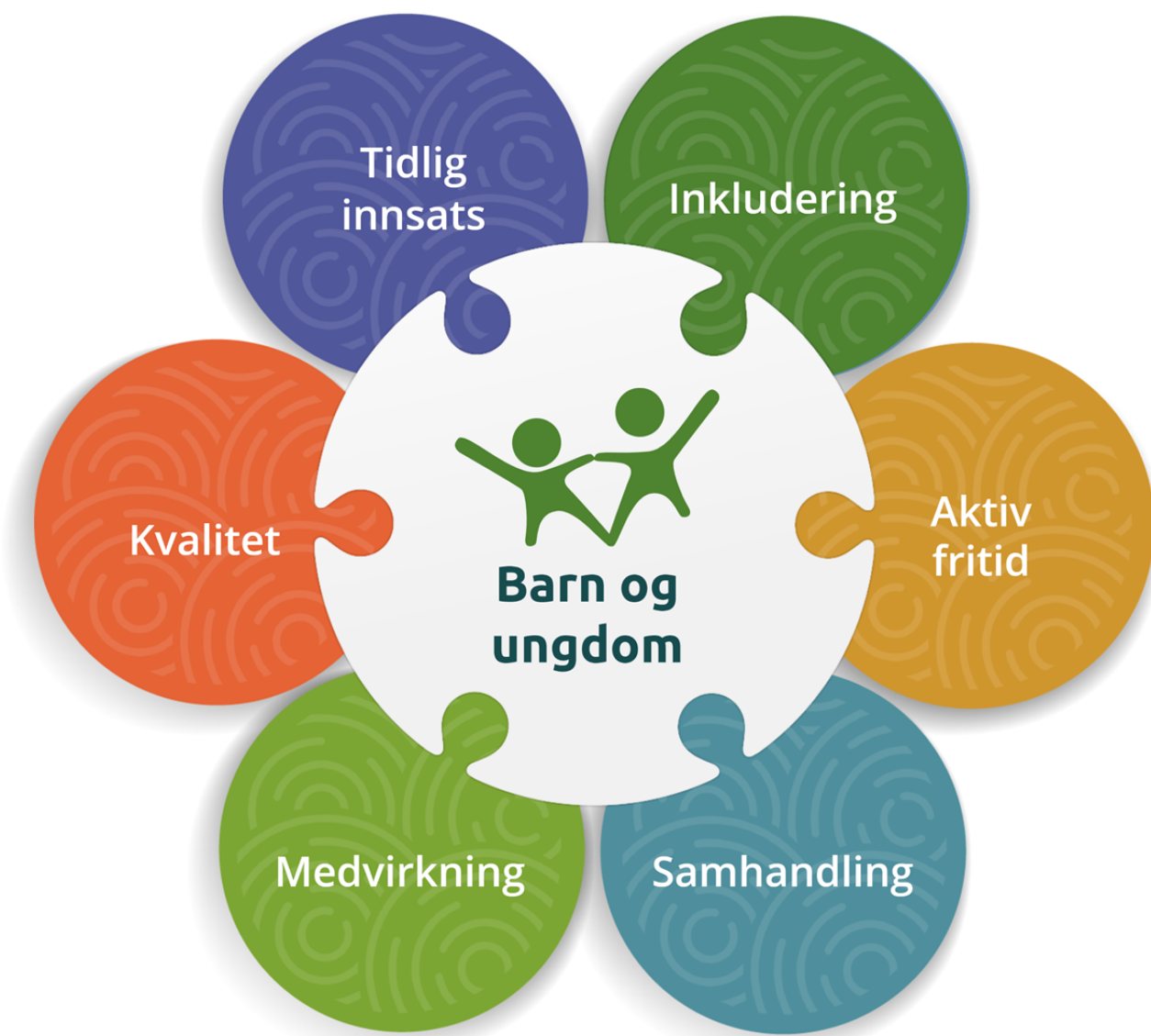
- opprettholde og videreutvikle Trygg Arena som er en tverrfaglig arbeidsprosess på systemnivå som skal sikre koordinering og samhandling mellom tjenestene til beste for barn, unge og deres familier.

- systematisk jobbing i tråd med samhandlingsmodellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) for å sikre helhetlig og koordinert innsats.
- sikre god dialog i og mellom alle ledd i organisasjonen for å videreutvikle samhandling.
- ha kurs, fagdager og annen kompetanseheving som fremmer samhandling.
- ha gode rutiner og retningslinjer som ivaretar god samhandling mellom tjenestene.
- aktiv medvirkning fra sambyggere på opplevelsen av samhandling i tjenestene som grunnlag for forbedringsarbeid

5.7 Satsningsområdene illustrert

De seks satsningsområdene henger tett sammen og kan forenkles i en illustrasjon.

Som figuren viser er alle områdene viktig for barn og unge. Hvert enkelt satsningsområde kan sees på som en puslespillbrikke i deres liv. Hvis vi lykkes med alle seks satsningsområdene vil barn og unge i kommunen vår få de beste forutsetninger for god livskvalitet og en god oppvekst.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

6 Veien videre

I innledningen er plan for et helhetlig oppvekstmiljø beskrevet som en retningsgivende plan som bygger på kommuneplanens samfunnsdel.

Plan for et helhetlig oppvekstmiljø skal være førende for alle områder som jobber med barn og unge og deres familier. De ulike tjeneste- og virksomhetsområdene vil få ansvar og tillit til å utarbeide konkrete tiltak og tilbud til barn, unge og deres familier som bygger på disse seks satsningsområdene.

I tillegg til allerede nevnte forebyggende plan vil det også være nødvendig å utarbeide andre lokale handlingsplaner. Videre arbeid må skje fortløpende. Det er viktig at sambyggere ser at egen medvirkning og satsningsområdene i planen fører til konkrete tiltak. En del tiltak kan iverksettes uten store endringer eller kostnader. Andre vil kreve mer planlegging og større kostnadsramme.

Kommunens handlingsprogram med økonomiplan vil gi rammer for videre arbeid. Satsninger som ikke faller inn under temaplanens satsningsområder skal ikke prioriteres.

[Plan for et helhetlig oppvekstmiljø Namsos kommune 2023–2028 - til utskrift \(PDF, 26 MB\)](#)

7 Måloppnåelse og evaluering

Det er viktig for barn og unge i kommunen at satsningsområdene gir måloppnåelse. Måleindikatorer på oppvekstprofil og folkehelseprofil kan være med på å gi oss et bilde på hvor vi er. Det kan for eksempel være indikatorer på ferdigheter i lesing og skrivning, eller antall møteplasser i lokalmiljøet.

Det samme gjelder bærekraftsmålene som er spesielt relevante for denne planen. Hvor mange fullfører videregående opplæring, hvor fysisk aktive er barn og unge, har vi mindre andel fedme i befolkningen om noen år?

En ny kommunal spørreundersøkelse til barn og unge om to – tre år kan også være en metode for å vurdere måloppnåelse og evaluere hvor lang vi har kommet. Evaluering internt i tjenesteområdene blir også viktig, og bør gjennomføres årlig.

8 Konklusjon

Barn og unge er den viktigste ressursen vi har. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp.

Medvirkningsprosessen som er gjennomført våren 2023 viser at barn og unge, fra barnehagealder til voksen er enige om hva som er viktig for dem. Det er først og fremst gode venner, trygghet og et mangfold av møteplasser og aktiviteter tilpasset den enkeltes behov. Det å høre til, delta aktivt og å ha en plass i fellesskapet er avgjørende for god livskvalitet og et godt liv uansett alder.

Kombinert med tidlig innsats, riktig kvalitet i tjenestene og godt tverrfaglig samarbeid vil det være med på legge grunnlaget for en god oppvekst for barn og unge i kommunen.

Åpen, inkluderende og engasjert er Namsos kommunes verdier. Sammen skaper vi muligheter er vår visjon. Plan for et helhetlig oppvekstmiljø og dennes satsningsområder er sammenfallende med Namsos kommunes visjon og verdier.